

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte:

Diaconu Iurie

judecători:

Catan Liliana

Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

PANTAZ Alexandru XXXXX, născut XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.04.2019 – 24.05.2019;

Instanța de apel: 17.06.2019 – 11.09.2019;

Instanța de recurs: 13.11.2019 – 18.12.2019.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Centru, din 24 mai 2019, Pantaz Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu executare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor sau analogilor acestora pe termen de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Pantaz Alexandru de comun acord cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, precum și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, acționând în mod intenționat și urmărind scopul înlăturării circulației ilegale a drogurilor, cu scop de înstrăinare și obținerii unor profituri de pe urma activității în cauză, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând și dorind survenirea consecințelor social periculoase, coordonând și

repartizând rolurilor exacte între ei, în vederea comiterii infracțiunii privind circulația ilegală a drogurilor, pe parcursul anului 2018, ilegal au intrat în posesia a unei cantități de droguri, pe care ulterior le înstrăina contra plată personal, precum și prin intermediul altor coparticipanți, diverselor persoane din mun. Bălți, și alte localități ale țării.

Pantaz Alexandru în perioada nestabilită a anului 2018, în mai multe rate, a procurat de la persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, droguri sub formă de cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201(C₂₀H₂₈FN₃O₃), pe care ulterior le înstrăina contra sumei de 200 lei fiecare doză, persoanei în privința căreia cauza penală a fost disjunctă într-o procedură separată, precum și altor persoane nestabilite din mun. Bălți, și alte localități ale țării.

La fel, urmare a activității sale criminale s-a stabilit că persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată în perioada lunilor mai-iunie a anului 2018, având o înțelegere cu Pantaz Alexandru prin care au convenit realizarea drogurilor contra sumei de 200 lei doză, dintre care lui Pantaz Alexandru, îi revenea din fiecare tranzacție suma de 50 lei, i-a realizat droguri sub formă de cannabinoidul sintetic MDMB(N)- 2201(C₂₀H₂₈FN₃O₃), iar ulterior Pantaz Alexandru continuând intenția sa criminală și având scopul înfăptuirii circulației ilegale a drogurilor, cu scop de înstrăinare și obținerii unor profituri de pe urma activității în cauză, a realizat drogurile procurate de la persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, altei persoane în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, care la rândul său la 08.06.2018 le-a înstrăinat contra sumei de 200 lei doză unui agent sub acoperire în cadrul măsurii speciale de investigație - achiziția de control.

Conform raportului de expertizei nr. 34/12/2-R-558 din 21.11.2018 s-a stabilit că masa vegetală uscată, mărunțită, de culoarea galbenă, conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)- 2201(C₂₀H₂₈FN₃O₃), cantitate masei vegetale de culoare galben (materie uscată) constituie 0,455 gr, adică proporții deosebit de mari și potrivit scrisorii Instituției Medico-sanitare Publice, Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM cu nr.01-12/632 din 18.04.2017, reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabela 1, „Substanțele stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicinale” „Lista nr. 1 substanțele psihotrope”, acțiuni încadrate la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului, care au solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi sentințe.

3.1 În motivarea cererii de apel, acuzatorul de stat a indicat că, sentința în latura cheltuielilor de judecată stabilite pe cauza penală, cheltuielilor ce au fost trecute în

contul statului, este neîntemeiată și pasibilă anulării. Fiind examinată cauza penală în procedura simplificată, s-a stabilit că au fost suportate cheltuieli în mărime de 1680 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-558 din 21.11.2018. Conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. În acest context, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare.

Procurorul a solicitat casarea sentinței privitor la soluționarea chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu încasarea în beneficiul statului de la inculpat a sumei de 1680 lei, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

3.2 Avocatul Negru Veaceslav în cererea de apel a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei penale principale aplicate, inclusiv din oficiu cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și emiterea unei decizii cu aplicarea unei pedepse principale mai blânde neprivat de libertate. A solicitat atenuarea pedepsei penale, prin aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, reieșind din cumulul circumstanțelor atenuante cum ar fi recunoașterea vinovăției, căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai și de muncă, fiind angajat în calitate de conducător auto la SC "Nixir Fluor" SRL, prezența la întreținere a patru copii minori, inclusiv a concubinei Fetescu Olesea, ce la moment este însărcinată cu cel de-al cincilea copil, precum și a mamei în etate, cu gradul II de dizabilitate. În rest sentința să fie menținută fără modificări.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, apelul avocatului Veaceslav Negru, a fost respins ca fiind nefondat. Apelul procurorului referitor la neîncasarea cheltuielilor de judecată a fost admis, cu casarea ei și pronunțarea unei soluții noi prin care de la Pantaz Alexandru s-a încasat cheltuielile de judecată în mărime de 1680 lei. În rest dispozițiile sentinței în latura condamnării lui Pantaz Alexandru XXXXX pe art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, și a pedepsei numite și referitor la corpurile delictelor s-a menținut fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat, că ținând cont de faptul, că probele verbale și material scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat au fost redate în conținutul sentinței de condamnare, instanța de apel a conchis inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult că în această parte temeinicia sentinței nici nu a fost atacată.

Respectiv, instanța a atestat caracterul proporțional a pedepsei numite în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatului, fapt pentru care în respingerea solicitării atenuării pedepsei penale a reținut, că recunoașterea vinovăției prin

acceptarea probatoriului administrat pe caz și manifestarea unei căințe sincere prin contribuirea activă la descoperirea infracțiunii cu cheltuieli minime de timp suportate de către organul ce a instrumentat cauza, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, asigurând reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei penale, fapt pentru care nu mai pot fi invocate ca circumstanțe atenuante pentru a nu admite dubla valență.

De aceea, preluând opinia instanței de fond în ce privește categoria și termenul pedepsei numite, Curtea de Apel reține caracterul ei proporțional faptelor comise, ce este îndreptat spre conștientizarea pericolului social și urmărilor prejudiciabile, iar în lipsa altor circumstanțe, decât cele prezentate la soluționarea cauzei în fond, căror instanța le-a dat o apreciere obiectivă, instanța a constatat netemeinicia apelului avocatului Veaceslav Negru, motiv pentru care le-a respins ca fiind nefondate.

Pe de altă parte, instanța nu a considerat absolut neîntemeiată cerința acuzatorului de stat referitor la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 1680 lei pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-558 din 21.11.2018. Invocând prevederile art. 227 și 229 a Codului de procedură penală, instanța de apel a reținut că pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-558 din 21.11.2018 au fost suportate cheltuieli judiciare în mărime de 1680 lei, ce urmează a fi încasate din contul inculpatului.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală sunt provocate de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Astfel, stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile legate de efectuarea expertizei, ce în speță constituie 1680 lei, el fiind disponibil în aspect financiar de a le suporta dat fiind încadrarea anterioară la un loc de muncă stabil ce prezumă remunerări stabile, alături de venitul dobândit ca urmare a activității criminale.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală a solicitat casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri.

În recurs, recurentul menționează că inculpatul și-a recunoscut pe deplin vinovăția, regretă de cele întâmplate. Învinuirea adusă la capitolul că el ar putea comite alte infracțiuni sunt absolut nefondate și neargumentate, având un caracter de presupunere și a fost generalizată. Invocând prevederile art. 75-79 Cod penal, menționează că săvârșirea unei infracțiuni grave sau deosebit de grave nu exclude posibilitatea stabilirii unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

În acest caz, instanța de judecată trebuia să verifice în detalii prezența în cauză a circumstanțelor excepționale care servesc drept temei pentru aplicarea art. 79 Cod penal și să fi reflectat în partea descriptivă a sentinței.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit recursului declarat autorul invocă ca eroare de drept pct. 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În acest sens, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită cu aplicarea art.90 Cod penal.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, precum și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, cu utilizarea prevederilor art. 364¹ alin (8) Cod de procedură penală, ținându-se cont de gravitatea infracțiunilor

săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și quantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Pantaz Alexandru poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probațiune de 4 (patru) ani.

În ce privește argumentele apărătorului cu privire la posibilitatea aplicării unei pedepse mai blânde neprivative de libertate, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului și reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei și a termenului de executare în privința inculpatului este legală și întemeiată. Careva circumstanțe excepționale instanța de recurs nu constată pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal. Circumstanțele atenuante expuse de recurent au servit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, asigurând reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei penale, fapt pentru care nu mai pot fi invocate ca circumstanțe atenuante pentru a nu admite dubla valență.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin casarea soluției instanței de fond, aplicând în privința inculpatului o pedeapsă nonprivativă de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

În consecință, Colegiul penal conchide că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate

permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Pantaz Alexandru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion